

novarjide de
sende kazan

Türkiye'nin
Uzaktan Eğitim
Merkezi

 novarge.com.tr

MEB EKYS
sınavına hazırlık
için bizi arayın

ISBN: 978-605-81753-4-1

 Novarge

BİLGİ VE İLETİŞİM
0 312 911 32 32

**Sınav Kazandıran Taktikler
ve Konu Özetleriyle**

MEB Yöneticilik Sınavı El Kitabı

- Püf Noktaları
- Pratik Çözümler
- Sadeleştirilmiş
- İhtiyaca Göre Hazırlanmış

KalemKitap

MEB Yöneticilik Sınavı El Kitabı

Sınav Kazandıran Taktikler ve Konu Özetleriyle

KalemKitap Yayıncılık

ISBN: 978-605-81753-4-1

Tüm hakları saklıdır.

Yayıncı izni olmadan kısmen de olsa hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

1.Baskı: Mart, 2019

Kapak Tasarım

Dizgi: CENK DİNÇER

Baskı ve Cilt

Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 770. Sokak No: 105/A Yenimahalle-Ankara

Sertifika No: 13987

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Cebeci Kampüsü

Cebeci-Çankaya-ANKARA

0 312 3633350-5020

Sertifika No: 40593

www.kalemkitap.com.tr

SUNUŐ

Değerli Okuyucularımız;
EKYS Konu Anlatımlı kitabımız, ÖSYM tarafından 28 Şubat 2019 tarihinde yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır.

Anlatılan konuların somutlaşması için konuların arasına püf noktalar, pratik çözümler, yazar notları ve tablolar eklenmiştir.

Sadeleştirilmiş ve İhtiyaca göre hazırlanmış öz ve net bilgilerden oluşan bu yayınınızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz.

İÇİNDEKİLER

A. Genel Yetenek - Genel Kültür (%35)	4
1. 1. Türkçe	4
Sözel Akıl Yürütme (Muhakeme) Becerileri, ...	4
Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	9
2. Matematik	23
Sayısal ve Mantıksal Akıl Yürütme (Muhakeme) Becerileri	23
3. Tarih	43
Osmanlı Devleti ve Öncesindeki Türk Devletlerinde Kültür ve Uygarlık, ...	43
Türk Eğitim Tarihi	45
4. Coğrafya	58
Türkiye Fiziki Coğrafyası, ...	58
Türkiye Beşeri Coğrafyası, ...	62
Türkiye Ekonomik Coğrafyası	63
5. Temel Yurttaşlık Bilgisi	74
6. Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular	84
B. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi (%10)	92
7. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi	92
C. Değerler Eğitimi (%5)	102
8. Millî ve Manevi Değerler, Evrensel Değerler, Değer Yaklaşımları, Özellikleri, İşlevleri, Uygulamaları, Okullarda Değer Eğitimi	102
D. Eğitim ve Öğretimde Etik (%5)	110
9. Öğretmenlik Meslek Etiği, Okul Yönetiminde Etik Değerler, Etik Kuramlar, Okullarda Etik Eğitimi	110
E. Eğitim Bilimleri (%35)	118
10. Eğitim Yönetimi ve Denetiminin Kuramsal Temelleri ve Süreçleri.....	118
11. Eğitim Yöneticilerinin Yeterlilik Alanları	126
12. Eğitimde İnsan Kaynakları Yönetimi	131
13. Eğitim ve Öğretim Uygulamaları	136
14. Okul Güvenliği Sağlığı ve Kriz Yönetimi	150
F. Mevzuat (%10)	162
15. T.C. Anayasası	162
16. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	166
17. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu	168
18. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	170
19. 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasını Dair Kanun	174
20. 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun	175
21. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu... ..	179
22. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	186
23. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu	198
24. 1. sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Onuncu Bölümü	200
G. Eğitim 2023 Vizyonu	208

1. BÖLÜM

Genel Yetenek - Genel Kültür (%35)

Türkçe Sözel Akıl Yürütme (Muhakeme) Becerileri, Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları

1. SÖZEL MANTIK

Mantık, doğru düşünme sanatı veya doğru düşünme kurallarının bilgisi olarak ifade edilebilir. Mantığın üç genel işlevi vardır.

1. Birey, mantık sayesinde uygun olanı anlayabilme yeteneğine sahip olur. Bu yetenek ile ilim ve sanat elde edebilir. Bu beceri ile hareketlerin güzeli ve çirkinini seçebilir.
2. İnsanın nefsinde anlayış yolu ile hâsıl olan makuller (yani içten konuşmalar) ve
3. İnsanın içinde bulunan şeyi dil ile söylemesi mantıkla alâkalıdır.

Mantık, doğru düşünme bilimidir. Mantıklı düşünme; bütün bilimler için gerekli olan bir metot olarak Doğru düşünme kendini akıl yürütmede gösterir.

Uyarı: Akıl yürütme, bazı bilinenlerden (öncüllerden) yeni bir bilgi (sonuç) çıkarma işlemidir.

Not: Sınavlarda sizden verilen öncüllere göre yorumlama yapmanızı ve bunun neticesinde ortaya çıkan yorum doğrultusunda doğru şıkkı bulmanız istenmektedir. Soruları çözer iken tablo grafik ve gruplandırma için basit liste ve bağlantı şekilleri hazırlamanız soruları çözmeye size hem kolaylık hem de zaman kazandıracaktır.

Mantık İlkeleri

Doğru (mantıklı) düşünme, akıl veya mantık ilkeleri denen ilkelere uygun olan düşünme biçimidir. Genellikle aklın üç ana ilkesinden söz edilir. Bunlar: özdeşlik, çelişmezlik ve üçüncü halin imkânsızlığı ilkeleridir. Ayrıca bunlara “yeter sebep” ilkesi de eklenebilir.

1. Özdeşlik İlkesi

Mantığın temel ilkesi olarak da bilinir. Bir şey ne ise odur. Her şey kendisinin aynıdır, şeklindeki bir durum akıl yürütmenin tutarlılığının zorunlu şartıdır. Özdeşlik, ne eşitliktir ne de benzerliktir. Oysa özdeş olan bir ve aynı şeydir. Eşitlik, benzerliğin bir sınır halidir. Benzerlik ve eşitlik karşılaştırılan iki şey arasında olur.

Ali Alidir.

Kuş kuştur.

2. Çelişmezlik İlkesi

Çelişik iki önermenin değerleri birbirinin tersidir.

Bu ilkedeki bir önermeyi inkâr etme düşüncesi vardır. Bir önermenin inkârı, o önermenin değerini değiştirir. Bir önerme doğru ise, onun inkârı yanlış; yanlış ise inkârı doğru olur.

Mantıkta bir önermenin bir ve yalnız bir tek doğruluk değeri vardır. Bir şey (önerme) aynı zamanda hem doğrulanıp (tasdik), hem de inkâr ve reddedilemez.

ÖRNEK:

“Bütün insanlar yaşlanır.”

“Hiçbir insan yaşlanmaz.” önermeleri

birbirine karşıttır.

Uyarı: Karşıtlıkla çelişikliği karıştırmamak gerekir:

“Bütün insanlar yaşlanır.”

“Bazı insanlar yaşlanmaz.”

Bu önermeler çelişiktir.

Yanlışla düşmemek için düşünceler arasında çelişme olmamalıdır. Mesela; karşımızdaki evin rengi yeşil ise evin rengini hem yeşil, hem beyaz olarak kabul etmemiz mümkün değildir.

3. Üçüncü Durumun İmkânsızlığı İlkesi

Çelişme ilkesinin özel bir şeklidir. İki çelişik önermeden birisinin doğru olması halinde ötekinin zorunlu yanlış olması düşüncesine dayanır. Çelişkili durumların ikisi arasında üçüncü bir hal yoktur.

Bir kasada yalnız iki renkte elma bulunuyorsa, kasadan ancak bu iki renkten birini taşıyan elma çıkabilir, üçüncü bir hal mümkün değildir. Şayet kasada üç farklı renkte elmalar olsaydı, bu durumda dördüncü renkteki bir elmanın çıkması mümkün olmazdı.

Bir şeyin varlığı veya yokluğu üzerine kurulan mantığa “iki değerli mantık” adı verilir. Şayet bu akıl yürütmeye ikiden çok doğruluk değeri varsa buna “çok değerli mantık” denir.

4.Yeter-Sonuç İlkesi

Bir ilke gereğince yeter sebep olmadıkça, hiçbir olgunun mevcut, ifade edilen hiçbir hükmün (yargının) doğru olmayacağını dikkate alan mantık ilkesidir.

Yeter-sebeplilik ilkesi şöyle ifade edilebilir:

“Her şeyin bir var olma sebebi vardır.” Bu ilke bir mantık ilkesi olmaktan çok, bir varlık ilkesi olarak kendini gösterir. Bu ilke bizi iki çıkarıma götürür:

a. Önce gelen, tayin eden sebep (Sebeplilik

ilkesi)

b. Sonra gelen, gaye sebep (Amaçlılık ilkesi)

5. Sebeplilik İlkesi

Mantıkta her şeyin bir sebebi vardır, sebepsiz bir şey olmaz ilkesi hâkimdir. Bu ilke; aynı şartlar altında aynı sebepler aynı sonuçları doğurur. İlkesi ile birlikte geçerlidir.

Yağmurlu havalarda şemsiye kullanılır.

Mantık Doğrusu

Mantık doğru düşünmenin bilimidir. Mantık dairesi içinde doğru akıl yürütme önemlidir. Eldeki verilerden yola çıkarak, doğru akıl yürütme bu alanın ana ilkesi olarak ifade edilebilir.

Bütün insanlar ölümlüdür.

Ayşe insandır.

O halde Ayşe ölümlüdür.

Akıl Yürütme

Önerme veya eldeki verilerden yararlanarak bunlar arasında ilişki kurarak yeni bir önerme hüküm elde etmedir.

Not: sınavlarda size verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıda verilen doğruları veya yanlışları tespit etmeniz istenmektedir. Sınavlarda size verilen bir bütün içinde parçayı, parçalardan yola çıkarak bütün, örnekler arasındaki ilişkiyi ya da durumlar arasındaki mukayeseyi

1. Tümdengelim (Dedüksiyon)

Tümden ve genel önermeden yola çıkarak daha özel bir alan veya nesne hakkında yorum yapmaya tümdengelim adı verilmektedir.

Demir paslanır.

Cezve demirdir.

Öyleyse cezve paslanır. ↓

Genelden özele bir akıl yürütme.

2. Tümevarım (Endüksiyon)

Basit veya özel önerme ya da verilerden yola çıkarak genel hakkında çıkarım yapmaktır.

İnekler temiz kan taşıyor.
Koyunlar temiz kan taşıyor.
İnsanlar temiz kan taşıyor. ↓ Özelden
genele bir
akıl yürütme

Bu örneklerden yola çıkarak, bütün memeliler hakkında yapılacak yorum; “Memeliler temiz kan taşıyor.” şeklinde olmaktadır.

3. Analoji (Anology – Andırma – Temsil)

İki şey veya olay arasındaki benzerliğe dayanılarak, bu iki nesne hakkında varılan yoruma ya da bilgiye dayanılarak diğer varlık hakkında akıl yürütmedir.

Dünyada atmosferin olması nedeniyle canlılar yaşayabiliyor.

Mars gezegeninin de atmosfere sahip olması orada da canlıların yaşamasına imkân verebilir.

Kıyas (çıkartım)

Verilmiş önermelere dayanılarak yeni bir durum hakkında sonuç çıkarma işidir.

Kıyas bir düşünceyi kanıtlama yöntemidir. Sonucun ispatı için kullanılan bir yöntemdir. Kıyasın bir karşılığı da çıkarım olarak düşünülebilir.

Su canlılar için gereklidir.

Çiçek bir canlıdır.

“O halde su çiçek için gereklidir.” Cümlesi bir çıkarımdır.

Sözel Mantık Soruları Çözümünde Püf Noktaları

- Size verilen öncül metinlerde yer alan bilgileri dikkate alınız. Daha önceki bilgilerinizi veya başka sorulardaki çıkarımları düşünmeyiniz. Sorularda size “Yoğurt karadır.” diyor ise onu öyle kabul ederek verilenler üzerinden çözüm üretiniz.
- Metinler ile ilgili sorulan birden fazla soru grubu barındıran yapılarda, her soru diğerinden bağımsızdır. Size verilen bilgilerden yola çıkarak her soruyu ayrı

ayrı değerlendiriniz. Bir soruyu yanlış yapmanız veya yapmamanız sizin diğer soruları çözmenizi etkilememektedir. Soru kökünde verilen bilgileri tablo veya şekiller üzerinde yorumlayarak notlar almanız bütün soruları bu tablo üzerinden kolaylıkla çözmenize imkân verecektir. Bazen bireyler arasında veya kişiler arasında verilen ilişki mantığı nedeniyle birinci soruda “zayıf” olarak görünen kişi başka bir soruda “şişman” olarak çıkabilir. Bu sizi sakın yanıltmasın bunun nedeni farklı sorularda yanındaki diğer kıyas unsurlarına göre değişik ilgilerin kurulmasıdır.

- Sözel mantık sorularını çözerken kesin bilinen ifadelerle ilişki tablo veya şeması oluşturmanız size kolaylık sağlayacaktır. Hatta birden fazla soru barındıran gruplarda bu zorunluluktur.
- Sınav heyecanı ile bazen olumlu veya olumsuz ifadeler karıştırılabilmektedir. Sözel mantık sorularının içinde “Kürşat okumuştur, Sinan okumuştur, Yılmaz okumamıştır.” ifadesinde son cümledeki olumsuzluk bazen görülmeyebilir. Bu tür sorularda olumsuzluğun altını çizerek dikkat edilir hale getirebiliriz. “Kürşat okumuştur, Sinan okumuştur, Yılmaz okumamıştır.”

Sözel mantık sorularının yaygın türüne göre çözüm önerileri:

1. Olayların zaman ve sırasını buldurmaya yönelik soru ve çözüm tekniği:

Bu tip sorularda olayların sırası ve zamanı hakkında veriler ipuçlarından yararlanarak soruların çözümüne gidilmelidir.

Örnek:

Ahmet, Bilgin, Ceyhan, Deniz, Eren ve Fırat’ın takımları bir halı sahayı aynı haftanın farklı günleri için rezerve etmişlerdir.

Sahanın rezerve koşulları ve rezerve ile ilgili